

רבן גמליאל אומר: לכתחילה לא תמכור, אך אם מכרה ונתנה — קיים. ואין הבעל מוציא מיד הלקוחות.

אמר רבי חנינא בן עקיבא: אמרו חכמים לפני רבן גמליאל, מדוע אין הבעל מוציא מיד הלקוחות, הואיל וזכה באשה משנשאה, לא יזכה בנכסים שלה?

אמר להם: על החדשים אנו בושים [כמו שנתבאר], אלא שאתם מגלגלין עלינו הישנים? שגם אם מכרה את הנכסים שנפלו לה קודם הנישואין הבעל יוציא מיד הלקוחות?!

רבי שמעון חולק [מחלק] בין נכסים לנכסים. ישנם נכסים שאם מכרה אותם אחרי הנישואין הבעל מוציא מיד הלקוחות, ויש נכסים שאינו מוציא: נכסים הידועין לבעל [שידע קודם הנישואין שיפלו לה נכסים אלו בירושה לאחר הנישואין, ועל דעת כן נשאה, שהיה מצפה שתפול לה אותה ירושה], לא תמכור, ואם מכרה ונתנה בטל.

אמר רבי יהודה: אמרו חכמים לפני רבן גמליאל, הואיל וזכה באשה בשעת האירוסין, לא יזכה בנכסים? ובגמרא יבואר שכוונתם להקשות בין לבית שמאי ובין לבית הלל, מדוע אין הבעל יכול להוציא מיד הלקוחות?

אמר להם רבן גמליאל: על החדשים, כלומר על הדין המובא בהמשך המשנה — שהבעל מוציא מיד הלקוחות את הפירות בנכסים שנפלו לאשה משנישאת, אנו בושים, מה ראו חכמים לתקן כך. אלא שאתם מגלגלין עלינו את הישנים [כלומר, שגם אם מכרה קודם הנישואין הבעל יוציא מיד הלקוחות]! (4)?

וממשיכה המשנה: אם נפלו לה נכסים משנשאת, אלו ואלו מודים — שאם מכרה ונתנה, שהבעל מוציא (5) את הפירות מיד הלקוחות. ותקנת חכמים היא, כדי שלא תוכל האשה להבריח את נכסיה מבעלה, ותמנע ממנו לאכול פירות.

אך אם נפלו לה נכסים עד שלא נשאת (6), ואחר כך נשאת, ורוצה למכור את נכסיה,

— היינו מדוע תקנו שלא תמכור לכתחילה. כיון שאם לא ביטלנו את זכיית הלקוחות במקום אין שום בוושה בכך שלא תמכור לכתחילה. שיטמ"ק.

5. לאו דוקא מוציא, שהרי הנכסים כבר נמצאים ברשות הבעל. אלא כונת המשנה לומר שמפקיע את זכותם. תלמידי הרשב"א.

6. לדעת רש"י הנזכרת לעיל בהערה 1, כונת המשנה לומר — אפילו אם נפלו לה קודם

הלל", כיון שאין זו קולא גמורה, כיון שהקולא לאשה חמורה לבעל. תוספות.

4. וביתר באור — כיון שתקנו חכמים שהבעל אוכל פירות מנכסי אשתו, היה להם לתקן שיאכל רק בזמן שהנכסים שייכם לה, אך לא לבטל את כח הלקוחות. ולכן אנו בושים מדוע בטלו את זכיית הלקוחות.

ובתקנה זו שייכת בושה — כיון שמפקיעים את הקנין שעשו הלקוחות.

אך אין לפרש — "על החדשים אנו בושים"